

טופס סילבוס

תיעוד מבנים ואתרים היסטוריים Documentation of Historic buildings and sites

קורס שנתי - סמסטר א', ב' תש"פ

4 ש"ס, 2 ש"ס

סוג המסגרת: שיעור / תרגיל - קורס חובה

סמסטר א' יום א' 12:00-14:00

סמסטר ב' יום ה' 16:00-18:00

שם המרצה: דר' אדר' קרן מטרני

טלפון: 052-6916343

דואר אלקטרוני: kuff1@017.net.il

שעות קבלה: בתאום מראש

שם המתרגלת: אדריכלית גלי דר ויזל

טלפון:

דואר אלקטרוני: galiwaisel@gamil.com

שעות קבלה: בתאום מראש

תיאור הקורס

תיעוד הוא תהליך לזיהוי ולרישום תהליכי ההתפתחות וההיבטים הפיזיים, ההיסטוריים והתפקודיים הנוגעים לסביבה ולמבנים היסטוריים ולבחינת ערכי המורשת המגולמים בהם. התיעוד נערך כחלק בלתי נפרד מתהליכי ההכרזה, ההגנה והניהול של מבנים ואתרים היסטוריים, במטרה להבטיח שתכנון, שיקום ותחזוקה הולמים. הקורס יעסוק בהיבטים תיאורטיים ומעשיים של מחקר ושיטות תיעוד, במטרה להקנות לסטודנטים כלים ומיומנויות להכנת מסמך תיעוד בהתאם לסטנדרטים המקובלים בישראל. השיעורים התיאורטיים ייערכו במתכונת פרונטלית. תרגיל התיעוד יערך בקבוצות של 3 סטודנטים בנושא אחיד שיוצג בתחילת הסמסטר. שיעורי ההנחיה יוקדשו להדרכה ולביקורת המטלות.

Documentation is the process of identification and recording of all relevant physical, historical and functional information about cultural heritage assets with a view of formulating an appropriate strategy for its conservation and management. Documentation is an integral part of the listing, protection and management of Historic buildings and sites.

The course will explore theoretical and practical aspects of research and documentation methods, in order to provide students with the tools and skills to prepare Documentation according to the standards required in Israel

The course is conducted in classroom. The exercise will be an implementation of a Documentation process on a topic that will be presented at the beginning of the semester. The tutoring sessions will be dedicated to training and task inspection.

מטרת הקורס

הקניית ידע תיאורטי בשימור, כלים ומיומנויות בתחומי שימור המורשת והתנסות בהכנת תיעוד :

- הבנת הסיבות לתיעוד וחשיבותו כמקור מידע
- היכרות עם שיטות מדידה ותיעוד
- ניתוח אדריכלי, פיזי והנדסי של האתר בעבר ובהווה, שלבי התפתחותו, פרטי בניין, מיפוי בלייה ומפגעים.
- ניתוח ערכים היסטוריים וערכים בלתי מוחשיים הקשורים באתר.
- הערכת המשמעות התרבותית של האתר
- הכנת תשתית מחקרית ומעשית לתכנון בסביבה היסטורית.

דרישות הקורס

- נוכחות חובה בהרצאות ובהנחיות.
- השתתפות פעילה בדיונים.
- הגשת מטלות הביניים (2-3 בכל סמסטר) ותיק התיעוד מסכם.
- עמידה במסגרת לוחות הזמנים.
- תיק התיעוד יערך בתבנית אחידה ויוגש כחוברת מודפסת וכקובץ, בהתאם להנחיות מפורטות שיוצגו במהלך הקורס.

מרכיבי הציון הסופי

- 40% סמסטר א' (ציון פנימי) - נוכחות, מטלות ביניים, חלק א' של עבודת התיעוד.
- 60% סמסטר ב' - נוכחות, מטלות ביניים, מסמך מסכם של עבודת התיעוד.

נושאי הקורס (נתון לשינויים)

מטלה	נושאים	שיעור מס'	סמסטר א
	מושגי יסוד בשימור, מבוא לתיעוד, תיעוד בישראל	2 - 1	
מטלת ביניים מס' 1	התפתחות מרחב עירוני ומורשת, תכנון מרחבים היסטוריים ובסביבת אתרי מורשת, כלי מיפוי. הצגת מטלות בכיתה.	7 - 3	
מטלת ביניים מס' 2	תיעוד היסטורי - תרבותי, רקע כללי בטכנולוגיות בנייה מסורתיות ופרטי בניין היסטוריים, ניתוח אדריכלי, זיהוי ערכי מורשת מוחשיים ובלתי מוחשיים. הצגת מטלות בכיתה.	12- 7	
הגשת חלק א'	המועד יקבע ע"י הנהלת בית הספר		

מטלה	נושאים	שיעור מס'	סמסטר ב
מטלת ביניים מס' 1	מדידה, ניתוח פיזי והנדסי, טכנולוגיות בניה, פרטי בניין, מיפוי בלייה ומפגעים. הנחיות קבוצתיות	1-5	
מטלת ביניים מס' 2	משמעות תרבותית, ערכים אותנטיות ושלמות האתר. הנחיות קבוצתיות	6-10	
הגשת מסמך תיעוד מסכם	המועד יקבע ע"י הנהלת בית הספר		

רשימת ספרות (נתון לשינויים)

חובה

הנחיות מנהל מינהל התכנון (משרד הפנים), 4.3.2008. תיעוד מקדים ותיק תיעוד.
http://iplan.gov.il/SiteAssets/Pages/Housing%20and%20Urban/BuldingsAndSitesPreserving/hanhayot_minael_minhal_haTichun_tiad_atarim_leShimur.pdf

רשות

איקומוס, 1996. עקרונות לתיעוד מונומנטים, מכלולי מבנים ואתרים. תרגום לעברית.
<https://www.icomos.org/charters/archives-e.pdf> (אנגלית)
 אלף יעל, 2009. מילון מונחים בשימור המורשת הבנויה. הועד הישראלי לאונסקו ורשות העתיקות.
http://www.iaa-conservation.org.il/article_Item_heb.asp?id=108&subject_id=44

ברעם-שחל, ל., 1999. הנחיות לסקר ותיעוד אתרים היסטוריים לשימור, מרכז מחקר למורשת הארכיטקטורה בישראל. הטכניון חיפה, והמועצה לשימור מבנים ואתרי התיישבות.

King, J. (edit). (2006). Understanding historic buildings: a guide to good recording practice. English Heritage.

Palmer, R (edit). (2009). Guidance on inventory and documentation of the cultural heritage. Council of Europe Publishing.

רשימת קריאה נוספת תועבר בהתאם לנושא השנתי שיבחר.